

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
Direcció General del Patrimoni Cultural
Servei de Suport Tècnic i Inventari
Biblioteca del Patrimoni Cultural

5223

C/ Arquitecte Puig i Cadafalch, 6-8

Lourdes Pujol Moret

Avis legal

Aquesta obra està subjecta a una llicència Reconeixement-NoComercial-SenseObresDerivades 2.5 de Creative Commons. Se'n permet la reproducció, distribució i comunicació pública sempre que se'n citi el titular dels drets i no se'n faci un ús comercial. No es pot alterar, modificar o generar una obra derivada a partir d'aquesta obra. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/es/legalcode.ca>.

**MEMÒRIA DE LA INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA
AL CARRER DE L'ARQUITECTE
PUIG I CADAVALCH, 6-8**

Terrassa, Vallès Occidental

**Promotor:
Gerència Municipal d'Urbanisme
Museu de Terrassa**

**Realització:
ARQUEOCIÈNCIA Serveis Culturals S.L.**

**Direcció tècnica:
Lourdes Moret Pujol**

Manresa, Maig de 2003

ÍNDEX

SITUACIÓ	pàg. 2
NOTÍCIA HISTÒRICA	pàg. 3
ANTECEDENTS	pàg. 3
MOTIUS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ	pàg. 4
DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS I RESULTATS	pàg. 5
CONCLUSIONS	pàg. 7
INVENTARI FOTOGRÀFIC	pàg. 8
BIBLIOGRAFIA	pàg. 9

ANNEX PLANIMÈTRIC

SITUACIÓ

La finca afectada per la llicència d'obra es troba situada dins la ciutat de Terrassa, al barri de l'antic poble de Sant Pere, just al límit nord-est de l'istme del mateix nom. Correspon als números 6 i 8 de l'Avinguda Puig i Cadafalch, i es troba al nord de la Plaça del Rector Homs i del conjunt monumental de les Esglésies de Sant Pere de Terrassa. El solar on s'ha efectuat la intervenció té unes dimensions d'uns 1350 m².

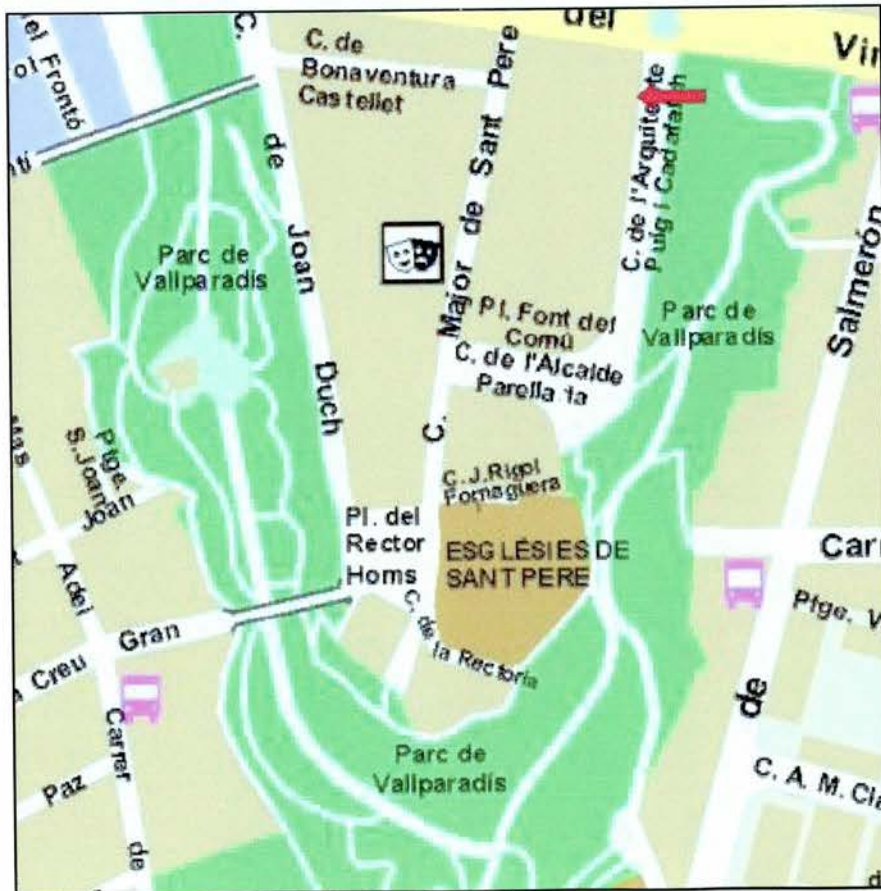
Fitxa tècnica:

Municipi: Terrassa

Comarca: Vallès Occidental

Coordenades (UTM): X: 418250 418300

Y: 4602326 4602603

Mapa de situació

NOTÍCIA HISTÒRICA

Pel que fa a l'origen del poble de Sant Pere, un estudi dels llibres de Consells de la Vila i terme de Terrassa portat a terme per Miquel Solé va permetre conèixer les causes reals que van provocar la divisió dels parroquians vilatans i els forans de les masies de Sant Pere, sorgint així el poble de Sant Pere.

Les raons de la separació, segons Solé, serien de naturalesa política i econòmica, essent la matèria fiscal l'element que acabà de reafirmar la necessitat de la separació, concretament els increments dels impostos i la utilització d'aquests diners.

La introducció dels sistema d'insaculació no era acceptat pels 11 membres dels 15 que formaven el Consell General de la Universitat de la Vila (11 membres corresponien a la Parròquia de Sant Pere i a les de la resta del terme, i els altres quatre representaven a la Vila), ja que suposava apartar-se de les gestions de govern degut a la mancança d'una estructura d'organització gremial de la Vila. Això comporta la reducció dels representants forans i compartir els impostos al cinquanta per cent, malgrat la major demografia dels vilatans.

El dia 9 de març de l'any 1562 es va produir al separació de les dues universitats mitjançant un privilegi del lloctinent general del Principat creant-se dues universitats, la de la Vila de Terrassa i la universitat forana de Terrassa, constituïda per set parròquies: Sant Pere, Sant Julià, Sant Quirze, Sant Vicens de Jonqueres, Santa Maria de Taudell, Sant Miquel i Sant Martí.

El poble de Sant Pere, pròpiament no va néixer fins la urbanització de l'esplanada de l'esperó, l'any 1574, i tot i així no es va urbanitzar fins passat el 1562. Finalment, el 1574, el consell de la Universitat forana pren acords decisius de parcel·lament de solars per edificar-hi cases.

ANTECEDENTS

La zona on es troba el solar és un espai protegit dins del *Pla Especial de Protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic-Ambiental de Terrassa (Fitxa RA-15)* degut al fet de la gran concentració de restes arqueològiques que s'han documentat en intervencions anteriors a la que ens ocupa.

- En els anys 1959, 1982, 1987 i 1988 i durant les diverses obres de condicionament de la Plaça del Rector Homs i el carrer de la Rectoria, es documentaren tot un seguit d'estructures corresponents per una banda a una necròpolis associada a la primitiva Seu d'Egara amb una datació entre els segles I-V dC (Plaça Rector Homs), i per una altra banda, al carrer de la Rectoria, en el seu tram estret es localitzaren i documentaren restes de sitges amb una cronologia entorn els segles II-I aC.
- Als números 25-27, 49 i 63 del carrer Major de Sant Pere, i durant diferents intervencions arqueològiques van ser documentats enterraments en *tegulae* i espais de concentració de materials ceràmics de cronologia ibèrica i romana.
- A les finques número 10 del carrer Rectoria (Casa Rigol) i número 12, i associat a les excavacions arqueològiques del conjunt monumental de les Esglésies de Terrassa, van ser documentades una sèrie d'estructures d'emmagatzematge i d'habitat amb una possible datació ibero-romana. Atès que la memòria corresponent a aquesta intervenció encara no s'ha realitzat, la cronologia citada amb anterioritat pot variar.
- Als número 42 i 56 del carrer de l'arquitecte Puig i Cadafalch, es van localitzar

Foto 1. Vista del solar abans de la intervenció

fosses d'inhumació de cronologia alt medieval, així com restes ceràmiques de tradició romana reutilitzades per a la realització de les tombes, i restes ceràmiques medievals. La localització d'aquestes dues necròpolis evidencien el poblament d'aquesta zona en època tardo-antiga i medieval.

- I finalment, la intervenció en el conjunt monumental de les Esglésies de Sant Pere de Terrassa,

el qual està en procés d'excavació.

MOTIUS I OBJECTIUS DE LA INTERVENCIÓ

La finca motiu de la present intervenció està afectada pel *Pla Especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic-Ambiental de Terrassa* com a zona d'interès historicoarqueològic i urbanístic, concretament amb la fitxa RA-15. Així que existeix la possibilitat

Foto 2. Vista del pou

de recuperar dades arqueològiques importants pel coneixement de la història de Terrassa des d'època antiga. Es considera necessari dur a terme els treballs de control arqueològic de les obres sota la supervisió d'un arqueòleg, tal com ho determina la normativa vigent (articles 35, 36, 37 i especialment el 38).

D'aquesta forma, la intervenció tenia un objectiu ben definit, la localització i posterior documentació de restes arqueològiques que poguessin quedar afectades pels rebaixos que s'havien de realitzar a la finca de l'Avinguda Puig i Cadafalch, número 6-8.

DESENVOLUPAMENT DELS TREBALLS I RESULTATS DE LA INTERVENCIÓ

En primer lloc, es va procedir al control de l'extracció de la capa vegetal de tot el solar, que tenia unes dimensions aproximades d'uns 1300 m². Aquesta tasca es va portar a terme per mitjans mecànics i sota el control directe d'un arqueòleg. El nivell vegetal tenia una

Foto3. Vista del rebaix del costat nord del solar

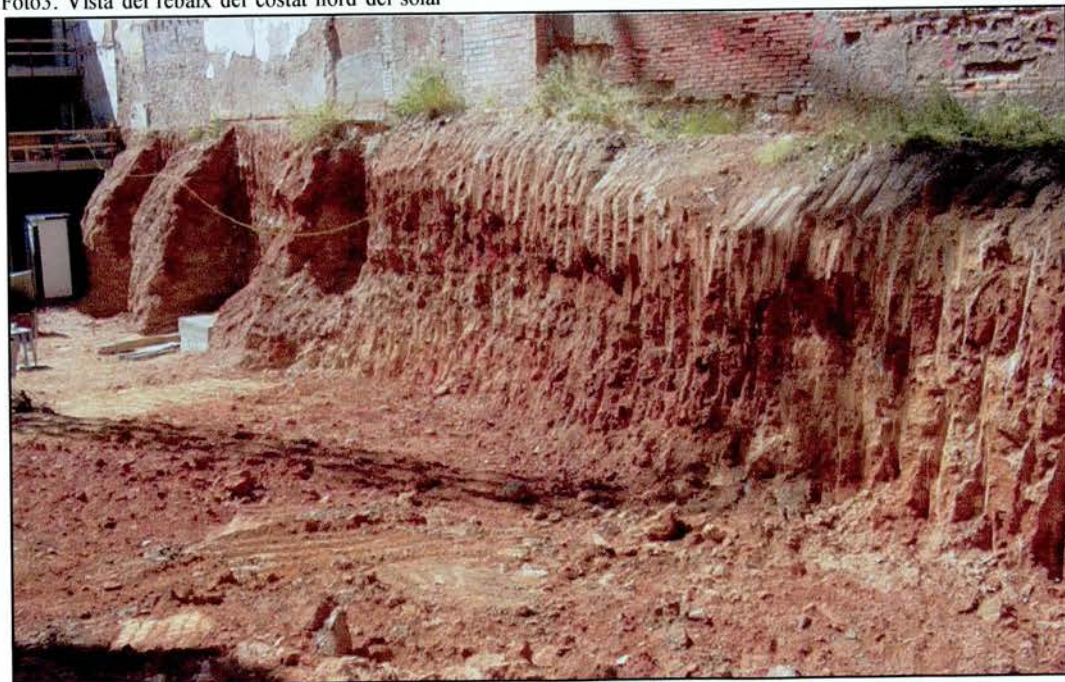

Foto 4. Vista del solar un cop realitzats els rebaixos

potència aproximada d'uns 50-60 cm i estava format per terres de color marró fosc i textura sorrenca, on es localitzaven restes de materials constructius d'època actual, que corresponien a restes de l'enderroc dels immobles que ocupaven anteriorment aquest solar.

Únicament es va localitzar un pou circular que es trobava situat al costat sud del solar. Es tractava simplement d'una estructura negativa que retallava tant el nivell vegetal com el terreny natural i que estava amortitzat en època contemporània.

El resultat d'aquesta intervenció va ser negatiu, atès que no es va localitzar cap tipus d'estructura arqueològica ni restes de material arqueològic, a excepció del pou.

Posteriorment, es va controlar el rebaix del nivell geològic, per tal de confirmar la inexistència d'estructures retallades en el terreny natural. Aquest procés també es va portar a terme per mitjans mecànics atesa la potència del rebaix, de fins a tres metres de profunditat, i sota el control directe d'un arqueòleg. A la zona central del solar i en direcció SE-NW es va documentar restes d'una canalització circular de ciment pòrtland, que devia formar part de la xarxa de clavegueram de l'immoble anterior.

CONCLUSIONS

Podem concloure, doncs, que en el solar situat en el carrer de l'arquitecte Puig i Cadafalch número 6 i 8 no es localitzen restes arqueològiques, a excepció de les dues estructures esmentades, que degut a les seves característiques tampoc tenen rellevància arqueològica degut a la seva cronologia contemporània.

La consulta dels expedients d'obres particulars de l'Arxiu Municipal i Comarcal de Terrassa, ens va permetre conèixer que l'espai que ocupa l'actual solar havia estat ocupat des de mitjans del segle XX per zones de magatzem. Aquests es trobaven situats a la banda del carrer Major de Sant Pere, mentre que la part posterior estava ocupada per patis. Aquests espais són els que es correspondrien, doncs, amb l'actual solar del carrer Puig i Cadafalch 6-8.

INVENTARI FOTOGRÀFIC

- Imatge 1. Mapa de situació.
- Imatge 2. (Foto 1). Vista del solar abans d'iniciars les tasques d'excavació.
- Imatge 3. (Foto 2) Secció del pou.
- Imatge 4. (Foto 4) Vista del sector nord del solar un cop rebaixat
- Imatge 5. (Foto 5) Vista del solar un cop rebaixat.

BIBLIOGRAFIA

A.A.D.D. *Història de Terrassa*. Col. Papers de la Ciutat, núm. 1. Ajuntament de Terrassa, 1987.

Cardús, Salvador. *Terrassa medieval. Visió històrica*. Terrassa, 1984.

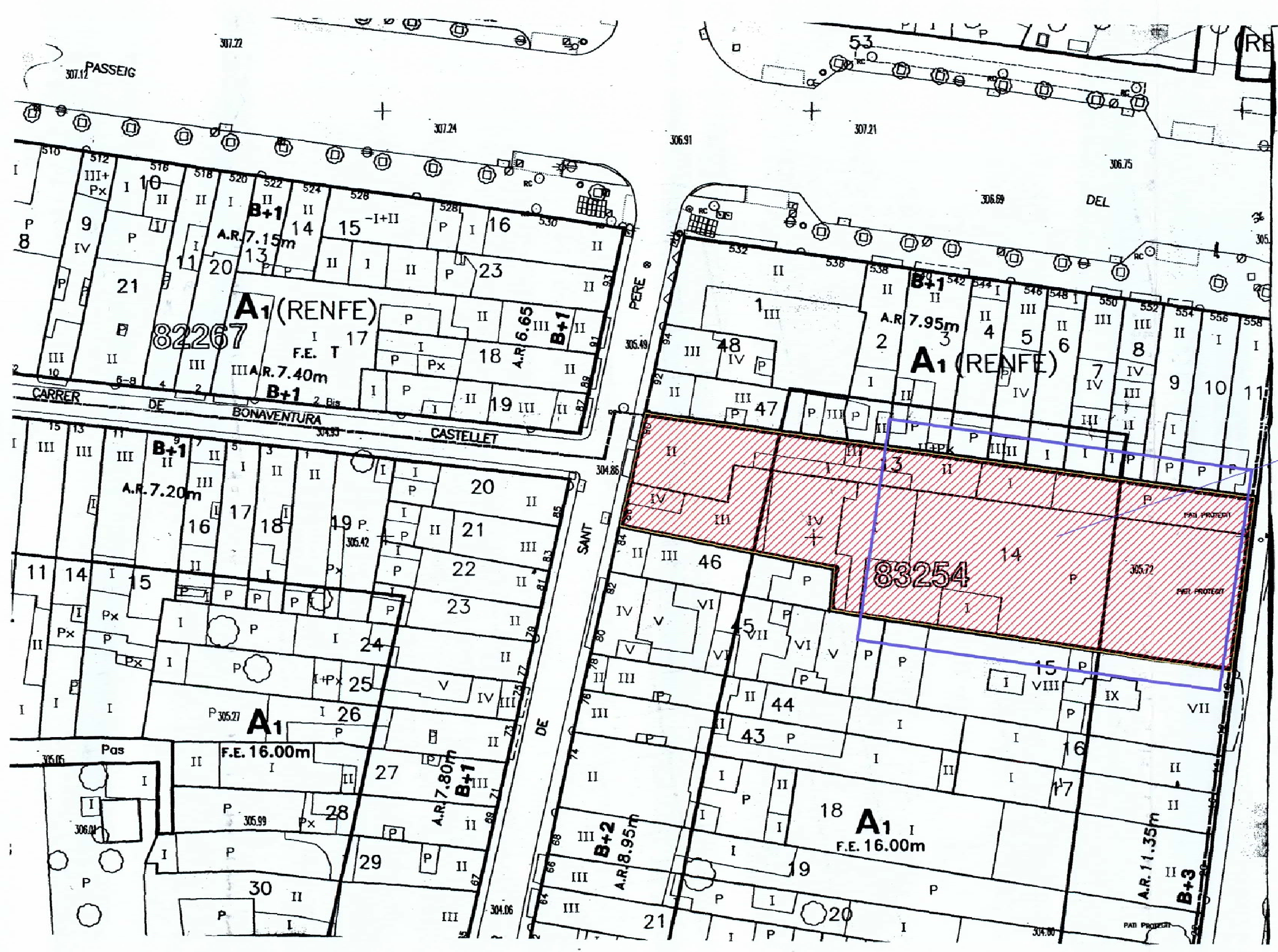
Gutiérrez Espartero, Daniel. *Informe preliminar de l'excavació del carrer de l'arquitecte Puig i Cadafalch núm. 42*. Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, 2003, Inèdit.

Gutiérrez Espartero, Daniel. *Informe preliminar de l'excavació del carrer de l'arquitecte Puig i Cadafalch núm. 56*. Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, 2003, Inèdit.

Moret Pujol, Lourdes. *Proposta d'intervenció al solar del carrer Puig i Cadafalch 6-8*. Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya, 2003, Inèdit.

Moro Garcia, Antonio. *Excavació arqueològica d'urgència carrer de la Rectoria*. Servei d'arqueologia de la Generalitat de Catalunya, 1990, Inèdita.

ANNEX PLANIMÉTRIC

Àrea objecte d'estudi

ARQUEOCIÈNCIA
 Serveis Culturals S.L.

---

c/ Puig i Cadafalch 6-8
 Terrassa, Vallès Occidental

PLANTA GENERAL
DE L'ÀREA D'INTERVENCIÓ
ARQUEOLÒGICA

PLÀNOL 01

Escala 1:500	Maig 2003
--------------	-----------